

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสามารถสรุปผล อภิปรายผล พร้อมทั้ง ข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจากก่อนและหลังการใช้หลักสูตร สถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในระะของการพัฒนาหลักสูตร และประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในระะของการศึกษา ผลการใช้หลักสูตร มีดังนี้

ระะพัฒนาหลักสูตร

1. ประชากร

- 1.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน
- 1.2 คณะผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน
- 1.3 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จำนวน 8 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่

- 2.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน

2.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียนตราษตระการคุณ จำนวน 1 คน

2.3 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน

2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จำนวน 1 คน

ระยะการศึกษาผลการใช้หลักสูตร

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนตราษตระการคุณ จำนวน 327 คน

2. กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนตราษตระการคุณ เลือกมาโดยวิธีเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง จำนวน 38 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี 3 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2.2 ทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจากที่เกิดจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2.3 ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

ระยะที่ 1

1. แบบประเมินโครงร่างหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ระยะที่ 2

2. แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. แบบวัดทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจาก

5. แบบประเมินความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

แบบประเมินความเหมาะสมของ โครงร่างหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนตราษตระการคุณ จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จำนวน 1 คน จำนวนทั้งหมด 5 คน

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร ดำเนินงานดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะกรรมการถึงผู้อำนวยการ โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

2. ดำเนินการวัดผลก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.2 วัดทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจากก่อนใช้หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. ทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2566

4. ดำเนินการวัดทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจาก ด้วยแบบประเมินทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจาก เป็นแบบสังเกตซึ่งเป็นการวัดผลตามสภาพจริง อิงเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ โดยครูเป็นผู้ประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

5. ดำเนินการวัดผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

6. ดำเนินการวัดผลความพึงพอใจต่อหลักสูตร หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร โดย

- 1.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน
- 1.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียนตราษตระการคุณ จำนวน 1 คน
- 1.3 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน
- 1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จำนวน 1 คน

วิเคราะห์โดยนำคะแนนของแบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตรมา คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่ได้จากการคำนวณ ไปเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้ โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

เกณฑ์การแปลผลพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร มีดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

วิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์โดยนำคะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเปรียบเทียบกับหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

2. ด้านทักษะปฏิบัติ วิเคราะห์โดยนำคะแนนจากแบบประเมินทักษะปฏิบัติก่อนเรียนเปรียบเทียบกับหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

3. ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร วิเคราะห์โดยนำคะแนนของแบบประเมินความพึงพอใจมาคำนวณหา ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่ได้จากการคำนวณ

ไปเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้ โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 103)

เกณฑ์การแปลผลพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร มีดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้พัฒนาจากหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนตราษตระการคุณ โดยใช้ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ ทาบ (Taba) 7 ขั้นตอน นำไปประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความมุ่งหมาย 2) เนื้อหาวิชา 3) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 4) การประเมินหลักสูตร มีผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เฉลี่ยเท่ากับ 4.88 ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) แสดงว่า หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน ($\bar{X} = 24.24$, S.D. = 2.47) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 16.66$, S.D. = 1.83) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจากหลังเรียน ($\bar{X} = 25.42$, S.D. = 2.99) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 17.21$, S.D. = 1.80) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวม เท่ากับ 4.85 ($\bar{x} = 4.85$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.36 (S.D. = 0.36)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรระดับมากที่สุด ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 2) และพุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3) ยุทธศาสตร์ชาติ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนตราษตระการคุณพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรของทาบ (Taba) 7 ขั้นตอน มีการคัดเลือกเนื้อหา จัดรวบรวมเนื้อหา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ 8 หน่วยการเรียนรู้ 40 ชั่วโมง บูรณาการร่วมกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจาก ซึ่งมาจากการคัดเลือก และรวบรวม ประสพการณ์การเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการบริหารจัดการในฐานะผู้ประกอบการ สามารถ คำนวณต้นทุนอันนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง ครอบครัว และชุมชน ได้องค์ประกอบ ในการพัฒนาหลักสูตร 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความมุ่งหมาย 2) เนื้อหาวิชา 3) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 4) การประเมินหลักสูตร สอดคล้องกับฉันท ชาติทอง (2552 : 99) กล่าวว่า องค์ประกอบของ หลักสูตรสถานศึกษา ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัด และประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและอื่น ๆ ที่สถานศึกษาเห็นว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และยังสอดคล้องกับรัฐศาสตร์ สุขสวัสดิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อถ่ายทอด ภูมิปัญญาชาวบ้านเรื่องประเพณี ลากพระขึ้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบเหมาะสมและสอดคล้อง ทุกประเด็นที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนการประเมินผลการปฏิบัติการกิจกรรมอยู่ในระดับดีและผลการสอบถามความคิดเห็น

ของนักเรียนครูผู้สอนผู้บริหารสถานศึกษาและปราชญ์ชาวบ้านต่อหลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด เมื่อได้โครงร่างหลักสูตรสถานศึกษาแล้ว ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ผู้วิจัยได้ทำการประเมินโครงร่างหลักสูตร เพื่อหาคุณภาพขององค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรและปรับปรุงจนโครงร่างหลักสูตรมีความสมบูรณ์ที่สุดก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียน วิธีการดังกล่าวสอดคล้องกับ ฌนัท ธาตุทอง (2552 : 91) กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการดำเนินงาน 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การสร้างหรือการจัดทำหลักสูตร ส่วนที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้ และส่วนที่ 3 การประเมินหลักสูตร

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนตราษตระการคุณ มีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ รู้กระบวนการเขียนแผนธุรกิจ มีการจัดการการเงิน การผลิต และการตลาด มาบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการประกอบอาชีพ การลงมือปฏิบัติการจักสานงอบใบจากเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ช่วยในการสร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิสาหกิจชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิระดี ศรีบุญเรือง (2555) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 การวิจัย ครั้งนี้มีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และ 4) การประเมินผล การทดลองใช้หลักสูตร ผลของการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ วิรัชญา ทรงจอหอ (2555) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ลำจันทราหมู่บ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ลำจันทราหมู่บ้าน สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75 และ ยังสอดคล้อง วรณยูพา เทพสุภรณ์กุล (2560 : 112 - 119) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง กระท้อนแปรรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง กระท้อนแปรรูป หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจากก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจาก ที่เกิดจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow) 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่เริ่มสาธิตการวางแผนการปฏิบัติ การขึ้น โครงรูปของงอบ การทำรังงอบ การทำจอมหรือ กระหม่อมของงอบ การเย็บงอบ การใส่รังงอบ ขั้นนี้ นักเรียนจะยังสังเกตรายละเอียดต่าง ๆ ไม่ครบถ้วน แต่สามารถบอกขั้นตอนการทำได้อย่างถูกต้อง 2) ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติตามทีละขั้นตอน โดยเริ่มจากการขึ้น โครงรูปงอบ การสาธิต และให้นักเรียน ทำตามทีละขั้นตอน 3) ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยนักเรียนสามารถรู้ขั้นตอนการทำ และลงมือสานงอบได้ด้วยตนเองในทุกขั้นตอน 4) ขั้นการแสดงออก นักเรียนลงมือทำงอบได้ด้วย ตนเองอย่างประณีตสวยงาม และสามารถสอนหรือบอกขั้นตอนการทำ เทคนิคต่าง ๆ ของการทำงอบ แก่เพื่อนในชั้นเรียนได้ และ 5) ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ นักเรียนสามารถวางแผนและ เตรียมอุปกรณ์ในการทำงอบ ขึ้น โครงงอบ ทำรังงอบ เย็บงอบ ได้อย่างสวยงาม มีความแข็งแรง ทนทาน และสามารถนำไปใช้งานได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะธิดา สารเจริญ (2561 : 94 - 102) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมจีนแป็งหมัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า ได้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำ ขนมจีนแป็งหมักมีคุณภาพในระดับดีมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้น ได้พัฒนามาจากหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนตราษตระการคุณ โดยใช้ขั้นตอนการพัฒนา หลักสูตรของทาบา (Taba) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ที่มีการจัดเรียงเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการที่มีการบูรณาการกับการจักสานงอบใบจากภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดตราด เน้นการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะปฏิบัติการจักสานงอบใบจากตรงกับเนื้อหาวิชา และความต้องการของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ ตั้งใจเรียน เกิดความรู้สึที่ดีต่อการเรียนและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี รวมถึงมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งสอดคล้องกับจิตตินันท์ เคะหะคุปต์ และคณะ (2555 : 12) ความพึงพอใจ หมายถึง เป็นภาวะการณ์ที่แสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของบุคคลอันเป็นผลจากการเปรียบเทียบการรับรู้จากสิ่งที่ได้รับจากการบริการ ไม่ว่าจะเป็นการรับบริการหรือการให้บริการในระดับที่ตรงกับการรับรู้สิ่งทีคาดหวังเกี่ยวกับการบริการนั้นและสอดคล้องกับพรกมล สุขมงคล (2555 : 139 - 46) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อาหารจากบัวสาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับรศพร พันธุ์เพชร (2555 : 87 - 94) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ปลาเห็ดสมุนไพรร กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เป็นหมวดหมู่ครบถ้วน เพื่อความสะดวกต่อการปฏิบัติงานและประหยัดเวลา
2. ควรเพิ่มเวลาในการปฏิบัติ เนื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดตราด ส่วนใหญ่เป็นงานหัตถกรรมที่จะต้องใช้เวลาและความชำนาญและประณีตในการปฏิบัติ
3. ควรมีการเชิญวิทยากรเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อจำนวนกลุ่มของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติโดยได้รับคำแนะนำจากวิทยากร ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัย และพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพให้ครอบคลุมทุกระดับชั้น
2. ควรมีการวิจัย และพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นชนิดอื่น ๆ ในท้องถิ่นจังหวัดตราด

3. ควรมีการเพิ่มเนื้อหาบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพื่อสร้างขอบข่ายรายวิชาให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

4. ควรมีการพัฒนาองค์ความรู้ และสมรรถนะครูในด้านการพัฒนาหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี